

Дерев'яно О. А.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Тронь А. А.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ПРЕДИКАТИ ДЕБІТИВНОСТІ ЯК ЗАСІБ ВПЛИВУ НА ГРОМАДЯНСЬКУ СВІДОМІСТЬ АМЕРИКАНСЬКОЇ НАЦІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ДЖ. БАЙДЕНА

*У статті проаналізовано специфіку дебітивної модальності, виокремлено концепти дебітивної модальності – доцільності, вимушеності/змушуваності, необхідності, зобов'язаності та неминучості/невідворотності, встановлено засоби їх вираження. Диференційною ознакою речень із предикатами дебітивності є детермінуючий чинник, який експліцитно чи імпліцитно представлений у контексті, пресупозиції чи в самому реченні із предикатом дебітивності. На основі контекстуального використання модальних предикатів із семантичним компонентом 'дебітивність' встановлено семантичні ознаки кожного концепту дебітивної модальності. Деякі семи, зокрема 'інтенційність', експліцитно чи імпліцитно репрезентуються у всіх концептах, оскільки увага суб'єкта фокусується на результаті дії. У процесі аналізу п'яти промов 46 президента Америки Дж. Байдена виокремлено 143 предикати дебітивної модальності, які використовуються мовцем як засіб маніпуляції для досягнення цілі. Вважаємо, що, спілкуючись зі своїм народом, закликаючи співвітчизників подолати вірус та здійснити правильний вибір під час голосування, Дж. Байден часто використовує предикати дебітивності, що слугують засобом впливу на громадянську свідомість американської нації. Результати здійсненого аналізу емпіричного матеріалу свідчать про те, що в промовах Джона Байдена репрезентуються всі концепти дебітивної модальності. Встановлено, що найбільш поширеними у політичному дискурсі Дж. Байдена є модальні предикати дебітивності *have to* (24,6%), *need* (23,8%) та *must* (16%), які разом із стилістичними та синтаксичними засобами допомагають спікеру вплинути на націю у важких умовах пандемії коронавірусу. Результати дослідження показали, що в промовах Дж. Байдена предикати повинності/норми/зобов'язання в дескриптивних контекстах наближаються до предикатів вимушеності. Висока експресивність мовлення Дж. Байдена пояснює використання слів-інтенсифікаторів, повторів тощо в реченнях із предикатами дебітивності.*

Ключові слова: модальність, дебітивність, концепт, політичний дискурс, семантичний компонент.

Постановка проблеми. Початок ХХІ століття ознаменований зміною наукової парадигми, тісним взаємозв'язком семантики та синтаксису, що пояснює переосмислення багатьох лінгвістичних проблем, становленням антропологічної лінгвістики, котра аналізує мову як систему, тісно пов'язану з особистістю людини, її мисленням та знаннями про світ. Спрямованість сучасної лінгвістичної науки на визначення способів репрезентації ментального світу особистості в мові, особливості концептуалізації та категоризації дійсності мовцем є цілком очевидними та актуальними. Вагомій ролі набуває й політична комунікація, яка має значний маніпулятивний потенціал. Призначення політичного дискурсу полягає в тому, щоб наві-

яти адресату необхідність політично правильних дій та оцінок, переконати, викликати в адресата намір, дати ґрунт для переконання і спонукати до дії [2, с. 104]. Саме дебітивна модальність слугує для окреслення переконливої необхідності, доцільності, подекуди й неминучості виконання дії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій Незважаючи на те, що значення дебітивності посідає вагоме місце серед засобів вираження модальних значень у структурі речення, воно досі залишається не цілком висвітленим. Проаналізувавши праці, присвячені категорії дебітивності, вважаємо, що дослідження модальності обмежено здійснювалися на матеріалі сучасної української мови (О. Сікорська, 2009), англійської

(С. Александрова, 1984; Л. Васильєва, 1991), німецької (Т. Гольцова, 2006), російської (С. Глазкова, 2012), французької (І. Гвоздева, 2012) мов тощо, а також у порівняльних студіях української та англійської (О. Тронь, 2001; 2013), російської та німецької (Н. Мишкіна, 1979), російської та англійської (Є. Беляєва, 1985; Є. Замятіна, 2003, Д. Терре, 2006), російської та болгарської (К. Коджабашева, 1986), російської та іспанської (М. Будильцева, 1984), англійської та азербайджанської (К. Гезалова, 1986), турецької, української та англійської (С. Сорокін, 2009) мов. Проте аналіз дебітивної модальності на матеріалі висловлювань не дає змогу проаналізувати в повному обсязі їхні семантичні та прагматичні функції в мовленні, зокрема використання в політичному дискурсі.

Постановка завдання. Оскільки мова слугує могутнім інструментом комунікації, зокрема в політичному дискурсі, мовець висловлює думки, мотивує, закликає, використовує силу власного переконання та ідеологію. Так, нині, коли людство спіткала пандемія коронавірусу, коли більшість людей відмовилися від звичного способу життя, коли йдеться про втрату бізнесу, смерть близької людини, необхідність прийняття життєво важливих рішень, кожне слово у промові першої людини країни – президента має бути вагомим, переконливим. Саме в цьому плані Дж. Байдену допомагають предикати дебітивності – різновиду модальності, які передають доцільність, необхідність, зумовленість, зобов'язаність та неминучість дії.

Метою дослідження є аналіз речень із предикатами дебітивності в політичних промовах Дж. Байдена. Мета статті передбачає розв'язання таких завдань: визначити суть дебітивної модальності, її концепти та засоби їх вираження, описати семантику предикатів дебітивності, проаналізувати речення з предикатами дебітивності у промовах Дж. Байдена.

У цьому дослідженні аналізуються 5 промов 46 президента Америки Дж. Байдена. У результаті аналізу виявлено 143 предикати дебітивності, які використовуються мовцем як засіб маніпуляції для досягнення цілі.

Виклад основного матеріалу. Дебітивність – це модальне значення, що означає «приписуваність дії, зумовленої законами, традиціями, правилами, обов'язками, інструкціями, внутрішніми потребами чи особистим досвідом мовця, звичайною послідовністю подій, тобто нормами в широкому розумінні цього слова, комусь (суб'єкту

каузації, адресату або й самому мовцю» [1, с. 5]. Вважаємо, що дебітивність складається з автономних концептів, які характеризуються власними диференційними ознаками та засобами вираження. Модальність дебітивності містить принаймні шість концептів, на основі яких формуються модальності доцільності, повинності, зобов'язаності, необхідності/потреби, вимушеності/змушеності і змушуваності, невідворотності/неминучості.

Цілком логічним видається те, що в реченнях із предикатом дебітивності в контексті, пресупозиції або в самому реченні є експліцитно (імпліцитно) виражена примусова причина (детермінуючий чинник). Так, детермінуючими чинниками в реченнях із дебітивною модальністю у промовах Джона Байдена виступають: 1) чинники суспільної зумовленості (людина змушена діяти, чинити так через: закони, що діють у суспільстві, правила, положення, договори, норми поведінки, накази. Наприклад: *It will close – the act that has to be authorized now – will close the boyfriend loophole to keep guns out of the hands of abusers* (Speech to Congress, 29.04.2021); 2) чинники каузативного впливу, пов'язані з діями інших осіб або предметів, котрі так чи інакше зумовлюють дії та вчинки суб'єкта в реченні. Напр.: *And President Putin and I had a unique responsibility to manage the relationship between two powerful and proud countries – a relationship that has to be stable and predictable. And it should be able to – we should be able to cooperate where it's in our mutual interests* (Remarks by President Biden in Press Conference); 3) детермінуючі чинники дебітивної дії, які відповідають внутрішнім потребам суб'єкта, намірам чи планам. Суб'єкт зацікавлений у реалізації дебітивної дії, котра є метою чи приводом для здійснення його наміру. Напр.: *This is about practical, straightforward, no-nonsense decisions that we have to make or not make* (Remarks by President Biden in Press Conference); 4) детермінуючим чинником виступає Бог, небесні сили, життєві закономірності буття людини в світі, ситуація фатальності. У цих висловлюваннях значення дебітивності безпосередньо пов'язане з модальним значенням **невідворотності каузованої дії**, яка цілком не залежить від волі суб'єкта, є неминучою, невідвортною. Напр.: *The Bible tells us, "to everything there is a season: a time to build, a time to reap, and a time to sow and a time to heal"*.

Вважаємо, що Дж. Байден прагне постати перед своєю країною, своїми співвітчизниками стабільним, чітким керівником, впевненим

у майбутньому, тому й використовує предикати дебітивності та: 1) факти та цифри як аргумент підтвердження, напр.: *Nearly 90 percent of the infrastructure jobs created in the American Jobs Plan do not require a college degree. Seventy-five percent don't require an associate's degree* (Speech to Congress, 29.04.2021); *In fact, we pay the highest prescription drug prices of anywhere in the world right here in America. Nearly three times, for the same drug nearly three times what other countries pay. We have to change that* (Speech to Congress, 29.04.2021); 2) велику кількість прикметників у вищому та найвищому ступенях порівняння, що увиразнює його категоричність, як-от: *We have to do more than just build back better – than just build back, we have to build back better* (Speech to Congress, 29.04.2021); *We have to complete more strenuously than we have* (Speech to Congress, 29.04.2021); *The most hard-pressed working families won't have to spend a dime* (Speech to Congress, 29.04.2021); 3) багато елементів-зв'язок, які забезпечують цілісність аргументованої структури виступу, напр.: *Second thing we need, American Families Plan will provide access to quality, affordable child care* (Speech to Congress, 29.04.2021); *Finally, to successfully reassert our diplomacy and keep Americans safe, prosperous, and free, we must restore the health morale of our foreign policy institutions* (Transcript of President Joe Biden's speech on the Coronavirus Pandemic, 11.03. 2021); 4) емпізу з використанням моделей на кшталт *it's time smb did smth, what... is, it is (was) ... that (who)*. Наприклад: *It's time we remembered that "We the people" are the government* (Speech to Congress, 29.04.2021).

Результати здійсненого емпіричного матеріалу свідчать, що у промовах Дж. Байдена репрезентуються всі концепти дебітивної модальності.

Так, концепт доцільності, який характеризується найменшим рівнем облігаторності, слугує для позначення потреби, що відповідає певній меті, є практично вигідною, корисною для здійснення певної дії чи вчинку, має власні семантичні ознаки та засоби вираження. Вважаємо, що модальні предикати із семантичним компонентом «доцільність» характеризуються такими диференційними ознаками, а саме: «інтенційність» (спрямованість на результат дії), оцінка «добре», «наявність альтернативи», «спрямування у майбутнє», «наявність вигоди, користі» [1, с. 8]. Основними предикатами доцільності в англійській мові виступають модальні дієслова *should, ought to*, конструкція *had better to + Inf*, фразеологічними конструкціями *it's time + Inf* та *that is the way*

to + Inf. На те, що значення доцільності належить до низького рівня облігаторності, вказують ввідні слова та вирази *I believe, I think, I suppose, perhaps* тощо. Зокрема Дж. Байден використовує деякі з них у промовах, напр.: *The National Institutes of Health, the N.I.H., I believe, should create a similar advanced research projects agency for health* (Speech to Congress, 29.04.2021), *I believe force should be a tool of last resort, not first* (A speech during a visit to the Pentagon, 10.02.2021).

У промові до Конгресу США, яку Дж. Байден виголосив 29.04.2021 року, на 100-й день із того часу, як він прийняв клятву, успадкував націю, йдеться про кризу та можливості, про відбудову нації, про так-зване «перезавантаження» (revitalizing) нації. У час найгіршої пандемії століття, найскладнішої економічної кризи з часів Великої Депресії (Great Depression) та найпотужнішого нападу на демократію з часів Громадянської війни президент вірить, що Америка знову в русі: *"is on the move again, turning peril into possibility, crisis into opportunity, setbacks to strength"*. Байден наголошує на тому, що хоч життя й завдало неймовірного удару по країні, Америка завжди заново відроджується *"always gets up", "rising anew"*. У цьому контексті мовець послуговується здебільшого модальним предикатом доцільності *should* (20 вживань – 13,4%), наприклад: *The country supports reform, and Congress should act* (Speech to Congress, 29.04.2021), *Congress should pass H.R.1 and the John Lewis Voting Rights Act and send them to my desk right away* (Speech to Congress, 29.04.2021).

Ще під час виборчої кампанії Дж. Байден критикував жорсткі заходи адміністрації Д. Трампа щодо посилення імміграційних обмежень у Штатах. Президент підписав низку указів, котрі скасовують розпорядження попередника щодо введення жорстких рестрикцій в імміграційній політиці країни. Отже, говорячи про імміграцію, Дж. Байден використовує такі предикати доцільності, як-от: *It's time to fix it [immigration]* (Speech to Congress, 29.04.2021), *The plan was working, but the last administration decided it was not worth it* (Speech to Congress, 29.04.2021), *The country supports immigration reform. We should act* (Speech to Congress, 29.04.2021).

Дж. Байден, що передусім є просто людиною, яку супроводжували багато переживань, втрати найближчих людей протягом життєвого шляху – дружини, сина, доньки, зберіг віру в життя, не здався, і власним прикладом закликає народ не втрачати віри, вистояти в цей нелегкий

період життя всього людства. У промові, виголошеній у день виборів президента США, він акцентує, що *It's time to put away the harsh rhetoric, lower the temperature, see each other again, listen to each other again* (Joe Biden's victory speech, 07.11.2020). Саме в цій промові предикати доцільності увиразнюють віру нового президента у світле майбутнє нації. Пор.: *It's time for our better angels to prevail* (Joe Biden's victory speech, 07.11.2020), *That in America everyone should be given an opportunity to go as far as their dreams and God – given ability will take them* (Joe Biden's Victory Speech, 07.11.2020). Висока експресивність мовлення Дж. Байдена пояснює використання слів-інтенсификаторів, повторів тощо. Напр.: *Over the centuries through storm and strife, in peace and war, we have come so far. But we still have to go. Much to repair. Much to restore. Much to heal. Much to build. And much to gain* (Inaugural Address, 07.11.2020).

Згадуючи вибори, Дж. Байден завдячує американському народу, який взяв найактивнішу участь у них, незважаючи на пік пандемії, коли люди боялися спілкуватися навіть із найріднішими, тому й мовець наголошує, що цю перемогу у виборах слід відсвяткувати, використовуючи предикат доцільності, як-от: *Most people, – more people voted in the last presidential election than any time in American history, in the middle of pandemic ever. That should be celebrated* (Speech to Congress, 29.04.2021).

Фразеологічна конструкція *it's time + (Inf)*, в якій іменник *time* десемантизується, тобто втрачає своє номінативне значення, семантика власне конструкції вказує на примусову дію, котра вирізняє потенційність дії, наприклад: *It is a time for boldness, for there is so much to do* (Inaugural Address 20.01.2021), *After 20 years of value – valor and sacrifice, it is time to bring those troops home* (Speech to Congress, 29.04.2021).

Концепт повинності, що репрезентує глибинний рівень облігаторності, позначає дію, зумовлену певними нормами суспільства (законами, порядками, звичаями, правилами етикету), обов'язками (суспільними, моральними, християнськими) та спрямованістю дії на взірць чи еталон для наслідування [1, с. 8]. Концепт повинності, відповідно, утворює мікрополя “повинність/ норма/ зобов'язаність” і “повинність/ідеал”.

Цілком логічно, що речення з предикатами повинності як ідеалу (як і речення модальності доцільності) вживаються в повчаннях, етичних прескрипціях, де увага слухача концентрується на практичній корисності виконання певної дії.

Так, у реченні *This is all about a simple promise: Health care should be a right, not a privilege, in America* (Speech to Congress, 29.04.2021) президент наголошує на тому, що піклування про здоров'я – це право, а не привілей громадян країни.

Висловлювання з модальним значенням повинності/норми/зобов'язання та повинності/ідеалу характеризуються такими семемами: «імплицитна інтенційність», «спрямування у майбутнє», «відсутність альтернативи», оцінка «добре», «відношення до класу «люди», «артефакти» [1, с. 11]. Так, у реченні *An American president has to represent the essence of what our country stands for* (Speech to Congress, 29.04.2021), предикат зобов'язання вказує на те, що громадянський обов'язок президента полягає в тому, щоб репрезентувати сутність своєї країни. У реченні *Every action we take and our conduct abroad you must take with American working families in mind* (Transcript of President Joe Biden's speech on the Coronavirus Pandemic, 11.03.2021) йдеться про те, що в будь-якій дії чи поведінці за кордоном, ви повинні пам'ятати (тобто це ваш обов'язок!) про працюючі американські сім'ї.

Вважаємо, що президентську кампанію цілком перевернула пандемія 2020 року, тобто через величезний ризик для життя масштабні політичні мітинги – головний елемент сучасних політичних перегонів – стали неможливими. Проте головний опонент Дж. Байдена Д. Трамп цілком ігнорував рекомендації медиків, продовжував влаштовувати великі заходи по всій країні. Байден же власним прикладом демонстрував, як потрібно поводитись у таких умовах, дотримуватися карантину.

Закликаючи співвітчизників разом піднімати економіку, підтримувати власного виробника, купуючи американські продукти, створювати нові робочі місця, Дж. Байден використовує предикати ідеалу *to be supposed to, have to*, наприклад: *That's the way it's supposed to be, and it will be in this administration* (Speech to Congress, 29.04.2021), *America has to be better than this* (Inaugural Address, 07.11.2020), *Racial equity will not just be an issue for one department in our administration, it has to be the business of the whole of government and all our federal policies and institutions* (Transcript of President Joe Biden's speech on the Coronavirus Pandemic, 11.03. 2021).

Результати дослідження показали, що в промові Дж. Байдена предикати повинності/норми/зобов'язання в дескриптивних контекстах наближаються до предикатів вимушеності. Пор.: *My fellow Americans, we have to show not just that we're back, but that we're back to stay, and that*

we aren't going to go alone (Speech to Congress, 29.04.2021) // *we must show; Those in the intelligence committees, the foreign relations committee, defense committees, you know well we **have to remain** vigilant against the threats to the United States wherever they come from* (Speech to Congress, 29.04.2021) // *we should remain, We **have to develop and dominate** the products and technologies of the future* (Speech to Congress, 29.04.2021) // *we must develop, dominate.*

В англійській мові значення вимушеності/змушеності і змушуваності передається такими модальними словами та словосполученнями з негативними конотаціями: *must, have to, be forced to, be compelled to, be bound to* тощо. Так, у промовах Дж. Байдена найчастотнішими предикатами є предикати вимушеності – *have to* (36 вживань, що стагновить 25,8% від усіх досліджуваних предикатів дебітивності), *must* (23 вживань (16%), *be forced to* – 2 (1,4%). Висловлювання з модальними предикатами вимушеності/змушеності та змушуваності характеризуються такими диференційними ознаками: «мінус-інтенційність», «спрямування в минуле», «фактуальність», оцінка «погано», «відсутність альтернативи», «зумовленість обставинами, певною ситуацією, іноді й внутрішніми потребами індивіда» [1, с. 11].

Природно, що висловлювання з модальними предикатами вимушеності/змушеності та змушуваності позначають небажану, вимушену дію, яка часто супроводжується семантикою жалю, це й пояснює той факт, що семантичним інваріантом таких висловлювань є оцінка «погано». Наприклад: *At this very moment, so many of them – our fellow Americans – they're on the frontlines of this pandemic, trying to save lives, and still – still – they **are forced to live in fear for their lives just walking down the streets in America. It's wrong, it's un-American, and it **must stop***** (Transcript of President Joe Biden's speech on the Coronavirus Pandemic, 11.03.2021). Зрозуміло, що в умовах пандемії люди змушені жити, боячись навіть прогулюватися вулицями країни. Вирішальну роль відіграє семантика словоформ *pandemic, fear, Coronavirus*, що обмежує сполучуваність цих предикатів, оскільки вони характеризуються негативною конотацією.

У промові, яка стосувалася коронавірусної пандемії, виголошеній 11.03.2021 року, президент озвучує жакливі цифри – 527 726 смертей у США (це більше, ніж за дві світові війни, В'єтнамську війну і 9 вересня загалом). Байден акцентує на тому, що 'найдовший шлях' для будь-якого батька є вверх короткими сходами до спальні своєї дитини, щоб повідомити, що він втратив

роботу і вони більше не можуть залишатися в цій домівці (*You've often heard me say before, I talk about the longest walk any parent can make is up a short flight of stairs to his child's bedroom to say: "I'm sorry. I lost my job. We can't be here any more". So many of you **have had to make** that same walk this past year* (Transcript of President Joe Biden's speech on the Coronavirus Pandemic, 11.03.2021). Згадуючи цей факт, президент акцентує на тому, що протягом пандемії величезна частина громадян стала безробітною, втратила бізнес, людям довелося здійснити такий самий небажаний шлях.

Необхідність як концепт дебітивної модальності із власними семантичними ознаками та засобами вираження вказує на потребу здійснення якої-небудь корисної, бажаної дії і безпосередньо пов'язаний із категорією мети. У мові семантика потреби здебільшого позначається модальним дієсловом *need* (34 вживання – 23,8%) та конструкціями *it is necessary, it is required*. Диференційними ознаками висловлювань із модальним значенням необхідності є: "інтенційність", оцінка "добре", "наявність користі", "спрямування у майбутнє", "наявність альтернативи", "волевиявлення", "намір", "нефактуальність" [1, с. 11]. Напр.: *No one, no one working 40 hours a week, no one working 40 hours a week should live below a poverty line. We **need to ensure** greater equity and opportunity for women* (Speech to Congress, 29.04.2021). У реченнях із модальністю необхідності суб'єкт має намір змінити що-небудь у своєму оточенні, тобто увага концентрується на дії, яка оцінюється як спосіб досягнення мети. У мові це позначається виразом *in order to... one must (need)*, як-от: ***To win that competition for the future, in my view, we also **need to make** a once-in-a-generation investment in our families and in our children*** (Speech to Congress, 29.04.2021).

Закликаючи народ до вакцинації, до проблеми подолання вірусу, Дж. Байден вдається до так званої інтенсифікованої необхідності, що досягається неодноразовим повтором предикату *need* та використанням коротких речень, як-от: *I promise I will do everything in my power; I will not relent until we beat this virus, but I **need** you, the American people. I **need** you. I **need** every American to do their part. And that's not hyperbole. I **need** you. I **need** you to get vaccinated when it's your turn and when you can find an opportunity* (Transcript of President Joe Biden's speech on the Coronavirus Pandemic, 11.03.2021); *We **need** everyone to get vaccinated. We **need** everyone to keep washing their hands, stay socially distanced, and keep wearing the masks as recommended by*

the CDC (Transcript of President Joe Biden's speech on the Coronavirus Pandemic, 11.03.2021). Отже, модальність необхідності акцентує на необхідних засобах для поставленої цілі.

Концепт неминучості/невідворотності, рівень фатальності служить на позначення повинності, якій не можна перешкодити, запобігти, бо вона не залежить від волі суб'єкта, а є тим, що судилося вищою силою тощо. Диференційними ознаками висловлювань із модальним предикатом «неминучості/ невідворотності» є: «імпліцитна інтенційність», «спрямування в майбутнє», «фактуальність», «відсутність альтернативи». Напр.: *This war has to end and to underscore out commitment, we're ending all American support for offensive operations in the war in Yemen* (America is Back, 04.02.2021).

Висновки і пропозиції. Отже, досліджуваний матеріал переконує в тому, що модальні предикати дебітивності виражають різні відтінки значень дебітивної модальності: доцільності, вимушеності/змушеності і змушваності, необхідності, повинності, зобов'язаності та невідворотності. Спілкуючись зі своїм народом, закликаючи його подолати вірус та здійснити правильний вибір під час голосування, Дж. Байден часто вдається до застосування предикатів дебітивності, які слугують засобом впливу на громадянську свідомість американської нації. Найбільш вживаними в політичному дискурсі Дж. Байдена є предикати *have to* (24,6%), *need* (23,8%) та *must* (16%). Перспективними вважаємо подальші зіставні дослідження предикатів дебітивності в діахронному аспекті.

Список літератури:

1. Тронь О. А. Семантико-синтаксична структура речень із предикатами дебітивності в сучасній українській мові : автореф. дис. ... канд. філол. наук. Івано-Франківськ, 2001. 20 с.
2. Bayley D. *Patterns of Policing: A Comparative International Analysis*. Rutgers University Press, New Brunswick, 1985, 280 p.

Derevianko O. A., Tron A. A. DEBITIVE PREDICATES AS MEANS OF INFLUENCING THE AMERICAN CITIZENS' CONSCIOUSNESS IN THE POLITICAL DISCOURSE OF J. BIDEN

*The article analyzes the specifics of debitive modality, highlights the concepts of debitive modality – expediency, compulsion, necessity, obligation and inevitability and establishes means of their expression. The differential feature of sentences with debitive predicates is a determining factor, which is explicitly or implicitly presented in the context, presupposition or in the sentence with a debitive predicate. On the basis of the contextual use of modal predicates with the semantic component 'debitive', semantic features of each concept of debitive modality have been established. Some semes, for instance 'intensity', are implicitly or explicitly represented in all concepts as the speaker's attention is focused on the result of the action. Having analyzed five speeches of the 46th American President J. Biden, 143 predicates of debitive modality have been singled out, which are used by the speaker as means of manipulation to achieve the goal. We believe that by communicating with his people, urging them to overcome the virus and make the right choice during the voting, J. Biden often uses debitive predicates that serve as a means of influencing the civic consciousness of the American nation. The results of the empirical material show that all concepts of debitive modality are represented in John Biden's speeches. The most frequently used in the political discourse of J. Biden are such modal predicates of debitivity as *have to*, *need* and *must*, which, together with stylistic and syntactic means, help him to influence the nation in the difficult conditions of the coronavirus pandemic. The results of the study showed that in J. Biden's speeches the predicates of obligation in the descriptive contexts are approaching the predicates of compulsion. High expressiveness of J. Biden's speech explains the usage of intensifiers, repetitions, etc. in the sentences with debitive predicates.*

Key words: *modality, debitive, concept, political discourse, semantic component.*